

ին անգամը չէ : Սոյ կաթողիկոսութեան խնդրոյն առաջին անգամ ծնունդ առած ժամանակը : կաթողիկոսական կոնգրակ մը յիշեալ երկու կաթողիկոսութիւնը ? հակաթոռ կոչած ինքեւն համար Մասիսի Մեծ : խմբագիրը յատենի անդ ընդհ. ժողովոյ : յիշեալ կոնգրակին համար «անսիրտ» քուէ առաջարկեց : որ չընդունուեցաւ : ըսել է թէ այն ատեն կը պնդէր թէ Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնը օրինաւ : որ իշխանութիւններ էին : Պահ մի վերջը : երբ ուրիշանգամ դարձեալ ընդհ. ժողովոյ մէջ վսեմ. օտեան էֆէնտին « յիշեալ երկու ամբողջութիւնը հակաթոռ և ապառաժութիւն կրնան նկատուիլ : խօսքն որոտասանեց : դարձեալ Մասիսի Մեծ : խմբագիրը ամենայն զօրութեամբ վտարեց ժամահարել յիշեալ յայտարարութիւնը : ըսել է թէ այս անգամ ալ սոյն երկու ամբողջութիւնը ապառաժ և հակաթոռ էին :

Այս երբորք անգամն է որ մինչդեռ վերադիշեալ ամբողջ նախնի փիւսթիկին ինչոր էր այն ատեն դարձեալ մի և նոյն խնդրոյն վրայ շտարուան մէջ երեք անգամ հետզհետէ ըս. կրգրուեց փոխող թերթի մը կամ անձի մը ազդակն ու դուռում դուռ մը և դատողութիւնը ինչ արժանիք կրնայ ունենալ : և երեք անգամ սկզբունք փոխող մէկը ինչ անկեղծութիւն կրնայ ունենալ :

Խնդիրն այն ատիճան պարզ է որ բնու սոյնպի երկար փիւսթապութեան անդի չը թողուր : ահա : ստիկ գործը :

Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնը ինչ արժանիք կրնայ ունենալ : և երեք անգամ սկզբունք փոխող մէկը ինչ անկեղծութիւն կրնայ ունենալ : խնդիրն այն ատիճան պարզ է որ բնու սոյնպի երկար փիւսթապութեան անդի չը թողուր : ահա : ստիկ գործը :

Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնը ինչ արժանիք կրնայ ունենալ : և երեք անգամ սկզբունք փոխող մէկը ինչ անկեղծութիւն կրնայ ունենալ : խնդիրն այն ատիճան պարզ է որ բնու սոյնպի երկար փիւսթապութեան անդի չը թողուր : ահա : ստիկ գործը :

Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնը ինչ արժանիք կրնայ ունենալ : և երեք անգամ սկզբունք փոխող մէկը ինչ անկեղծութիւն կրնայ ունենալ : խնդիրն այն ատիճան պարզ է որ բնու սոյնպի երկար փիւսթապութեան անդի չը թողուր : ահա : ստիկ գործը :

կեցտ միջոցներով : Այս է աւաակ մեր սկզբունքը և մեր համոզումը : աղէկ թէ ոչ : բաւական է թէ « քունէ քուն » կը լինանամք : Մասիս ալ սոյն Աղթամարայ-Երեւանական տեսլութեանը միութեան կուսակից է թէ բաժանման : պարտի բաց է ի բաց խոստովանել : և իւր դործերն ալ անոր համաձայնեցնել : որպէսզայտ փաստաբանութեանց հարկ չըկայ : այս կամ ոչ : պէտք է « քունէ քուն » ըսել և ըստ այնմ վտարուիլ : եթէ իրօք անկեղծ : աղ դասեր և հասարակութեան վերաբերեալ արժանի լինել կուզէ ներկայ խնդրոյն նկատմամբ բաժան ընթացքը մէջ : իսկ մինչև որ իւր արդի ընթացքը չը փոխէ նա : ի զո՞ր կը դռնէ և հատուցընել կը ճգնի թէ ինչ միտմտոյ Աթոռայ իրաւանց փաստը չուզէր : իւր գործերն ու առաջդրած միջոցներն կը մատեն իւր ներքին դիտումն և իւր ինչ տեսակ քաղաքականութեան գործիք լինելը : Պէտք է գիտնալ թէ ամեն չարիք երբէք յանուն չարութեան գործուած չէ :

Ինչ Մ. Թեւոյնման

ԹԼ ԱՐԿԵՕԻՐ ՈՐՈՒՆԻՔ ԵՆ ՊԱՆԿԱՆԻՍԻՅԻ ԽՆԴԻՐԸ ԱՆՆՈՒՅՄ ՊԱՆԿԱՆԻՍԻՅԻ

Մեծ ազատիւ խմբագիր

Գերագոյն էֆէնտին : Արարտի շարժմ ատու թերթին մէջ : Էջմիածնայ իրաւանց լինումներու և անոնց ձեւը գործիք եղած « Յմանդակ ստանաներու » խիստ լաւ մէկ նկարագրութիւնը կը ընէ : և թէ և անոնց անունները չի տար բայց անոնց գործերը փոքրն ի փոքր ինքնին մատուցանող խիստ գեղեցիկ կերպով կը նկարագրէ : թէ անոնք աղբարութեան պատրուակով աղբին ձրիարար ծառայելու ինչ ծիծաղ ազդակն ժողովներուն մէջ մտաւ դատած : ինչ կեղծ ու պատիւ միջոցներով : ինչ որոտագայտ անպարտութիւն : Գիշեր ցերեկ կը շնորհակալ ընթացքն անդու և ան « գաղար » քառասուն տեսակ ինչ « ցիլինք » յարուցանելով վան զի « անիշխանութիւնը արեւ : յուզմանը : վէճ եւ կուռ արեւ աղբարութիւն մէջ : և աղբը բարորութեան երես չունենէ : որպէս զի ամեն քան տակն ու վրայ ըլլայ : նորն աղբը խառնի : ընդհ. ժողովը « ճրտի մէկ մ'ալ չկազմու երբ » պայմանաւ : վարչութիւն չլինայ : և ամէն բան մտածանակեայ որ լայն (Արարտ յունար 20) (և անք կուռեցնէ) Պօղոս Պատարիքին անկման ժամանակին պէս : որպէս զի իրենք ալ Բարան կողմէն պաշտօնեայ կարողութիւն աղբին վրայ կարեորութիւն ստանան Գրան առջև և անոր ի նորոյ պաշտօններ եւ անք յի բարձր զի բեր ձեռք ձգեն : Բայց մի ինչ այդ էջմիածն իրաւանց լինումն և անոնց ռժմանակ ստանանները մեր աղբարին ժողովներուն մէջ : պէտք էր պարզել որ անոնք ալ զիտար :

Մեք կրնեմք զատիկայ Գերագոյն էֆէնտին նմանց փրկագրած գործիքը քննելով և ցուցնելով աղբարին վտարակաւն արձանագրութիւններէ : և կը խնդրենք որ ըր զանի մեր այս իրեն մատուցած անոնց կաթիւն Ժամայն լինելը : Նախ զրեւ Գերագոյն էֆէնտին թէ « Պատարին վարձկան ու բրտակները առիթ չեն փայտնէր » : Ինչ ինչ մեայ ամենայն Հայոց

« Հայրապետութեան անկախութեան և իրաւասութեան խնդիր » : « Երբ ծածկելու և այդ խնդրով » « Գրադեւ համար Աղթին ժամանակ չի տարու : որ Պալատէնեայի » « խնդիրը չը յուղուի » : « Ի՞նչ կը տարակուսի զիտնալ որ Գերագոյն էֆէնտին այս տողերով զո՞վ կակնարկէ : « Վկայութիւն Ա. Ատենադր. ընդհ. ժողովոյ նիստ Ե. Եր. 72 : Ս. ՆԱԽԱՊԱՆՆ. բարեկարգութիւնը պէտք է զլինէն սկսել : նախ ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անկախութիւնը և յարաբերութիւնը : « Երբ վերահաստատուել և յետոյ « միւս ամբողջ փիւսթապը բարեկարգելու : Եւ այս խնդիրն այսպէս ի հիմանց սկսելու համար : հարկ է « Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհ. հանուր ժողովը դուրսբերել : այն « ընդհանուր ժողովը » որ միմայն « հեղինակութիւն ունի աստիկ բար » « ձըր խնդիրներու վրայ : և որ մէկ « քանի դարէ ի վեր դուրսբերուած » է : և որոյ դուրսբերման պէտքը « Գրադեւ եղած է հիմայ թէ Մայր Աթոռայ և թէ Սոյ և Աղթամարայ Աթոռայ խնդիրները ըստ « ձեւու համար : ուստի յանձնա » « ժողովը կարգուելով այս խնդիր » « րը կարեւորութեւ հող տարուի » : « Իսկ Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնն առ այժմ տեղապահներու « ձեռքը կառավարուին » :

(Արարտի Մարտիան : Օրոտն և Այլատեան էֆէնտինները : Ս. Նախագահի առաջարկութիւնը քուէի դրուի : կաղաղակն : որ Ատենապետութեան անկախութեան մէջ անցանելու տուած չէ) :

« ՆԱԽԱՊԱՆՆ Ս. ԷՅՄ. Չեմ գիտեր թէ դիւանի կամ Գաղ ժողով անգամ ըլլալ պէտք է որ առաջարկութիւնը ժողովին ներկայանայ : Յարաբերութեանց « խնդիր մը առաջարկելի թողներ » « կայանայ և հարցուի ժողովին » « եթէ նախ այս յարաբերութիւն » « ներք. պէտք են թէ ոչ : Մեր ու » « Էջմիածնայ մէջ յարաբերութիւն » « մը կայ : նոյն իսկ վաւերացման » « խնդիրն ալ յարաբերութիւն » « մըն է » :

« Ինքիւն ձեռք Ե. Էֆ. Խնդրոյն » « կարևոր կէտը եկեղեցւոյ վտանգն » « է : և այս վտանգին առջև առ » « անելը Երեւանի տանց գործն է : ե » « թէ ժողովը որպէս որ ընտրութիւ » « նը դաւաւան թողուի : պէտք է » « նախ անոնց յարաբերութիւններ » « րը որոշուին : առանց այս որոշ » « ւելու ընտրելու (Եկեղեցւոյ բաժան » « ման վտանգ է : արդէն վերջուած » « է բաժանումը : պէտք է այս կէտը » « անկատել » :

« ՕՏԵՆՆ ԷՖ. Փափաղեան է » « Ֆէնտին յարաբերութեանց առա » « ղարկութիւնը նոր չէ : արդէն ե » « ղած է : Սրբազան Պատրիարքին » « առաջարկութիւնն է : եթէ ժո » « ղովը որպէս որ ատեն է յուզել » « Էջմիածնայ կաթողիկոսի խնդիրը » « Պալատէնեայի խնդիրը այն ատեն » « իր նայինք : (Բայց առանց քուէի » « արեւ մը լինայիս որպէս) Ոչ մէ » « քան մը լինայ կրնամ տալ : վերա » « քննելու Մահաճարութիւնը որ » « ամենուրեք ձեռքն է (հիմա ինկաւ) » « մեծ կարևորութեամբ նախատե » « սած է զայդ խնդիրը զոր կը յու » « րդէք : ատոր համար յատուկ ճիւղ » « արշտած է վարչութեան պաշտօնին » « մէջ (Յարաբերական մասնախոր » « հանուր) մակը իրով : որոյ պաշտ » « անը պիտի ըլլայ Բ. Գրան Էջմիած » « նայ և ամէն առաջնորդաց հետ » « վարչութեան ունեցած յարաբե » « րութեանց տնօրէնութիւնը : այս » « յօդուածը վերաքննութեան մէջ » « իր տեղը պիտի գտնէք (որ հիմա » « վերաքննութիւնը վերցած ըլլա » « ւուն համար գտնելիք չունինք) » « և այժմ ի զուր կը փիճիք » :

« Ատենապետ ՕՏԵՆՆ ԷՅ. Բատ » « որում երեսնամեակը նախապատ » « րաստել ըլլալով : այդ առա » « ղարկութեան բուն ողին և իմաս » « ար կարծեմ չը կրցան ընթանել » « : ուստի պէտք է որ Սրբազան Նա » « խագահը զրով հարցողէ երես » « փոխանայ : մինչև յաջորդ նի » « տին երեսնամեակ ժամանակ ո » « նենալով : լաւ մը կը խորհրդածեն » « այն առաջարկութեան վրայ » :

« Աւերող չենք համարիլ յիշել » « հար : որ անոնապետը ի սկզբին » « այս առաջարկութիւնը գրի առնել » « արեւ մը լինայիս տարբեր մը » « գրի առած էր : բողբեցին անոր » « դէմ երեսնամեակը : անոր համար » « ըստ հետեւեալ նիստի ձգելու ա » « ռաջարկութիւնը : որուն հանձնա » « ժողովը » :

« Հետեւեալ նիստը Ս. Նախագահը » « իր առաջարկութիւնը զրով հար » « ցած չէր երեսնամեակը : անտա » « րակցայ անորեւն թեմալ զիտա » « նին : ատենը բողբեցաւ : ա » « անտապետը խօսք տուաւ Նախ » « ագահին իր գրաւոր առաջարկու » « թիւնը կարգաւ : Նախագահը » « կարգաց : անտան երեսնամեակը որ » « բողբուին փոխուած և զիտա » « նին ուղած կերպով խմբագրուած » « արիւտառաջարկութիւնն էր կար » « ցացած : խօսք ուղեցին անոր վ » « րայ երեսնամեակը : և տեսնակե » « րալ խօսք չուտաւ դարձեալ անտ » « ղարկելով որ « Սրբազանին առաջար » « փութիւնը հրաւիրողաց հետ է » « արեւտնեայց հարցուի և քուէ » « արեւութիւնը գալ նիստին մտայ » « տարի և Այլատեան էֆէնտին և » « արիւ խօսք ուղեցին ալ դալ » « անիտան խօսին » : « Նիստ Գ. Եր. 73 :

« Գալ նիստը կուգայ : խօսքը » « Գրան էֆէնտինին է : անկէ ետե » « կուտուցեան էֆէնտինին է : ան » « կէ ետե Ռուսիեան էֆէնտինին » « է : դարձեալ կուտուցեան : դար » « ձեալ Ռուսիեան : դարձեալ կու » « տուցեան էֆէնտիններուն է : բող » « րոյ ոչ Ս. Նախագահի առաջարկու » « թեան կամ անոր փոխտու թեանը »

« Վկայութիւն Ա. Ատենադր. ընդհ. ժողովոյ նիստ Ե. Եր. 72 : Ս. ՆԱԽԱՊԱՆՆ. բարեկարգութիւնը պէտք է զլինէն սկսել : նախ ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անկախութիւնը և յարաբերութիւնը : « Երբ վերահաստատուել և յետոյ « միւս ամբողջ փիւսթապը բարեկարգելու : Եւ այս խնդիրն այսպէս ի հիմանց սկսելու համար : հարկ է « Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհ. հանուր ժողովը դուրսբերել : այն « ընդհանուր ժողովը » որ միմայն « հեղինակութիւն ունի աստիկ բար » « ձըր խնդիրներու վրայ : և որ մէկ « քանի դարէ ի վեր դուրսբերուած » է : և որոյ դուրսբերման պէտքը « Գրադեւ եղած է հիմայ թէ Մայր Աթոռայ և թէ Սոյ և Աղթամարայ Աթոռայ խնդիրները ըստ « ձեւու համար : ուստի յանձնա » « ժողովը կարգուելով այս խնդիր » « րը կարեւորութեւ հող տարուի » : « Իսկ Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնն առ այժմ տեղապահներու « ձեռքը կառավարուին » :

(Արարտի Մարտիան : Օրոտն և Այլատեան էֆէնտինները : Ս. Նախագահի առաջարկութիւնը քուէի դրուի : կաղաղակն : որ Ատենապետութեան անկախութեան մէջ անցանելու տուած չէ) :

« Վկայութիւն Ա. Ատենադր. ընդհ. ժողովոյ նիստ Ե. Եր. 72 : Ս. ՆԱԽԱՊԱՆՆ. բարեկարգութիւնը պէտք է զլինէն սկսել : նախ ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անկախութիւնը և յարաբերութիւնը : « Երբ վերահաստատուել և յետոյ « միւս ամբողջ փիւսթապը բարեկարգելու : Եւ այս խնդիրն այսպէս ի հիմանց սկսելու համար : հարկ է « Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհ. հանուր ժողովը դուրսբերել : այն « ընդհանուր ժողովը » որ միմայն « հեղինակութիւն ունի աստիկ բար » « ձըր խնդիրներու վրայ : և որ մէկ « քանի դարէ ի վեր դուրսբերուած » է : և որոյ դուրսբերման պէտքը « Գրադեւ եղած է հիմայ թէ Մայր Աթոռայ և թէ Սոյ և Աղթամարայ Աթոռայ խնդիրները ըստ « ձեւու համար : ուստի յանձնա » « ժողովը կարգուելով այս խնդիր » « րը կարեւորութեւ հող տարուի » : « Իսկ Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնն առ այժմ տեղապահներու « ձեռքը կառավարուին » :

« Վկայութիւն Ա. Ատենադր. ընդհ. ժողովոյ նիստ Ե. Եր. 72 : Ս. ՆԱԽԱՊԱՆՆ. բարեկարգութիւնը պէտք է զլինէն սկսել : նախ ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անկախութիւնը և յարաբերութիւնը : « Երբ վերահաստատուել և յետոյ « միւս ամբողջ փիւսթապը բարեկարգելու : Եւ այս խնդիրն այսպէս ի հիմանց սկսելու համար : հարկ է « Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհ. հանուր ժողովը դուրսբերել : այն « ընդհանուր ժողովը » որ միմայն « հեղինակութիւն ունի աստիկ բար » « ձըր խնդիրներու վրայ : և որ մէկ « քանի դարէ ի վեր դուրսբերուած » է : և որոյ դուրսբերման պէտքը « Գրադեւ եղած է հիմայ թէ Մայր Աթոռայ և թէ Սոյ և Աղթամարայ Աթոռայ խնդիրները ըստ « ձեւու համար : ուստի յանձնա » « ժողովը կարգուելով այս խնդիր » « րը կարեւորութեւ հող տարուի » : « Իսկ Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնն առ այժմ տեղապահներու « ձեռքը կառավարուին » :

« Վկայութիւն Ա. Ատենադր. ընդհ. ժողովոյ նիստ Ե. Եր. 72 : Ս. ՆԱԽԱՊԱՆՆ. բարեկարգութիւնը պէտք է զլինէն սկսել : նախ ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անկախութիւնը և յարաբերութիւնը : « Երբ վերահաստատուել և յետոյ « միւս ամբողջ փիւսթապը բարեկարգելու : Եւ այս խնդիրն այսպէս ի հիմանց սկսելու համար : հարկ է « Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհ. հանուր ժողովը դուրսբերել : այն « ընդհանուր ժողովը » որ միմայն « հեղինակութիւն ունի աստիկ բար » « ձըր խնդիրներու վրայ : և որ մէկ « քանի դարէ ի վեր դուրսբերուած » է : և որոյ դուրսբերման պէտքը « Գրադեւ եղած է հիմայ թէ Մայր Աթոռայ և թէ Սոյ և Աղթամարայ Աթոռայ խնդիրները ըստ « ձեւու համար : ուստի յանձնա » « ժողովը կարգուելով այս խնդիր » « րը կարեւորութեւ հող տարուի » : « Իսկ Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնն առ այժմ տեղապահներու « ձեռքը կառավարուին » :

« Վկայութիւն Ա. Ատենադր. ընդհ. ժողովոյ նիստ Ե. Եր. 72 : Ս. ՆԱԽԱՊԱՆՆ. բարեկարգութիւնը պէտք է զլինէն սկսել : նախ ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անկախութիւնը և յարաբերութիւնը : « Երբ վերահաստատուել և յետոյ « միւս ամբողջ փիւսթապը բարեկարգելու : Եւ այս խնդիրն այսպէս ի հիմանց սկսելու համար : հարկ է « Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհ. հանուր ժողովը դուրսբերել : այն « ընդհանուր ժողովը » որ միմայն « հեղինակութիւն ունի աստիկ բար » « ձըր խնդիրներու վրայ : և որ մէկ « քանի դարէ ի վեր դուրսբերուած » է : և որոյ դուրսբերման պէտքը « Գրադեւ եղած է հիմայ թէ Մայր Աթոռայ և թէ Սոյ և Աղթամարայ Աթոռայ խնդիրները ըստ « ձեւու համար : ուստի յանձնա » « ժողովը կարգուելով այս խնդիր » « րը կարեւորութեւ հող տարուի » : « Իսկ Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնն առ այժմ տեղապահներու « ձեռքը կառավարուին » :

« Վկայութիւն Ա. Ատենադր. ընդհ. ժողովոյ նիստ Ե. Եր. 72 : Ս. ՆԱԽԱՊԱՆՆ. բարեկարգութիւնը պէտք է զլինէն սկսել : նախ ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անկախութիւնը և յարաբերութիւնը : « Երբ վերահաստատուել և յետոյ « միւս ամբողջ փիւսթապը բարեկարգելու : Եւ այս խնդիրն այսպէս ի հիմանց սկսելու համար : հարկ է « Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհ. հանուր ժողովը դուրսբերել : այն « ընդհանուր ժողովը » որ միմայն « հեղինակութիւն ունի աստիկ բար » « ձըր խնդիրներու վրայ : և որ մէկ « քանի դարէ ի վեր դուրսբերուած » է : և որոյ դուրսբերման պէտքը « Գրադեւ եղած է հիմայ թէ Մայր Աթոռայ և թէ Սոյ և Աղթամարայ Աթոռայ խնդիրները ըստ « ձեւու համար : ուստի յանձնա » « ժողովը կարգուելով այս խնդիր » « րը կարեւորութեւ հող տարուի » : « Իսկ Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնն առ այժմ տեղապահներու « ձեռքը կառավարուին » :

« Վկայութիւն Ա. Ատենադր. ընդհ. ժողովոյ նիստ Ե. Եր. 72 : Ս. ՆԱԽԱՊԱՆՆ. բարեկարգութիւնը պէտք է զլինէն սկսել : նախ ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անկախութիւնը և յարաբերութիւնը : « Երբ վերահաստատուել և յետոյ « միւս ամբողջ փիւսթապը բարեկարգելու : Եւ այս խնդիրն այսպէս ի հիմանց սկսելու համար : հարկ է « Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհ. հանուր ժողովը դուրսբերել : այն « ընդհանուր ժողովը » որ միմայն « հեղինակութիւն ունի աստիկ բար » « ձըր խնդիրներու վրայ : և որ մէկ « քանի դարէ ի վեր դուրսբերուած » է : և որոյ դուրսբերման պէտքը « Գրադեւ եղած է հիմայ թէ Մայր Աթոռայ և թէ Սոյ և Աղթամարայ Աթոռայ խնդիրները ըստ « ձեւու համար : ուստի յանձնա » « ժողովը կարգուելով այս խնդիր » « րը կարեւորութեւ հող տարուի » : « Իսկ Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնն առ այժմ տեղապահներու « ձեռքը կառավարուին » :

« Վկայութիւն Ա. Ատենադր. ընդհ. ժողովոյ նիստ Ե. Եր. 72 : Ս. ՆԱԽԱՊԱՆՆ. բարեկարգութիւնը պէտք է զլինէն սկսել : նախ ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անկախութիւնը և յարաբերութիւնը : « Երբ վերահաստատուել և յետոյ « միւս ամբողջ փիւսթապը բարեկարգելու : Եւ այս խնդիրն այսպէս ի հիմանց սկսելու համար : հարկ է « Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհ. հանուր ժողովը դուրսբերել : այն « ընդհանուր ժողովը » որ միմայն « հեղինակութիւն ունի աստիկ բար » « ձըր խնդիրներու վրայ : և որ մէկ « քանի դարէ ի վեր դուրսբերուած » է : և որոյ դուրսբերման պէտքը « Գրադեւ եղած է հիմայ թէ Մայր Աթոռայ և թէ Սոյ և Աղթամարայ Աթոռայ խնդիրները ըստ « ձեւու համար : ուստի յանձնա » « ժողովը կարգուելով այս խնդիր » « րը կարեւորութեւ հող տարուի » : « Իսկ Սոյ և Աղթամարայ ամբողջութիւնն առ այժմ տեղապահներու « ձեռքը կառավարուին » :

(Արարտի Մարտիան : Օրոտն և Այլատեան էֆէնտինները : Ս. Նախագահի առաջարկութիւնը քուէի դրուի : կաղաղակն : որ Ատենապետութեան անկախութեան մէջ անցանելու տուած չէ) :

« Վկայութիւն Ա. Ատենադր. ընդհ. ժողովոյ նիստ Ե. Եր. 72 : Ս. ՆԱԽԱՊԱՆՆ. բարեկարգութիւնը պէտք է զլինէն սկսել : նախ ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անկախութիւնը և յարաբերութիւնը : « Երբ վերահաստատուել և յետոյ « միւս ամբողջ փիւսթապը բարեկարգելու : Եւ այս խնդիրն այսպէս ի հիմանց սկսելու համար : հարկ է « Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ընդհ. հանուր ժողովը դուրսբերել : այն « ընդհանուր ժողովը » որ միմայն « հեղինակութիւն ունի աստիկ բար » « ձըր խնդիրներու վրայ : և որ մէկ « քանի դարէ ի վեր դուրսբերուած » է : և որոյ դուրսբերման պէտքը « Գրադեւ եղած է հիմայ թէ Մայր Աթոռայ և թէ Սոյ և Աղթ

Ճառայել, որու վրայ վաղը կը խօսինք:

Գեր. Խորեն սրբազանի կողմէն նամակ մը ընդունած ենք, բայց տեղերնիս չը ներերուն վաղը պիտի հրատարակենք:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Երոզական թերթերու մէջ տեսնուած հեռագրաբարձրք:

Հոռով 1 փետր.

Պապը նոր ձեռնադրուած եպիսկոպոսներուն 10,000 ֆր. շնորհեց: Բեթեղեմիոսի 1 փետր.

Կայսերական հրամանաւ Պուրբէշի Ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պարոն Օֆշնիպէի արտաքրկարգի Ռուս գործակատար անուանեցաւ յուշակներով:

Ռուսիոյ նախկին դեսպան յիւշակներով Պ. Գալաշիպով արտաքրկարգի գործող պաշտօնէի օգնական տնտեսեցաւ:

Պոլսի 2 փետր.

Քաղաքագետական ժողովը իւր ներքին նիստին մէջ, փետր. 25ին պատարագ մատուցանելու համար քաղաքագետական մատուցը հին դաժնիկներուն շնորհեց:

Սինկարուր 22 յունի.

Ճապոնի սղողումը դադարեցաւ քորովին:

Մարտի 31 յունի.

Յիւրեան կղզիներէն առնուած ընդերը կը ձանձուցանեն, թէ դեկտ. 20ին 200 բնիկ զօրք Գալիթի բերդը գրաւեց են, բայց յետոյ անմիջապէս Սպանիական զուգեղներն նորէն առնուեցաւ:

Հոռով 31 յունի.

Պապը Յիւրէնցայի հրկիզարէրուն 1000 ֆրանք խրկեց է:

Հոռով 30 յունի.

Կարգինալ Ալթոնէլի օտար տէրութեանց քով գտնուած պապական նուիրակներուն շնորհակցան մը խրկեցով, կը ծանուցանէ թէ պարտին սուգ պահել ֆահանսպապետին գերութեանը համար:

Բեթեղեմիոսի 29 յունի.

Երկրորդի մէջ Շամախի քաղաքը դեմառաջութե մը գրեթէ բոլորովին կործանեցաւ: Մարգու կորուստ շատ կայ:

Կալիպոմ 29 յունի.

Յունի. 26ին ժենեւալ Պուլիշը անձամբ թշնամոյն դէմ յարձակումը բրաւ: հարածեց զայն մինչև 300 ոտք բարձրութեան մը վրայ և յետոյ այս բարձր գիւղին դուրս հանեց, թշնամոյն կորուստը խիստ մեծ է: Անոց զտոցի բունակէն չորս հոգի սպանուեցան և շատեր ալ վիրաւորեցան: Թէնեւրալ Պուլիշը թիւթե կերպով գրեթէն ու թեւէն վիրաւորեցաւ:

Կալիպոմ 28 յունի.

Յենեւալ Պուլիշը անոց 21ին Լիզա անուն պարսկաւոր գիւղին վրայ յարձակեցաւ և գրուեց զայն: Անդորացի դուռերը 300 ձի առին թշնամիէն, կամոց կամոց Հուգացոց երկրին կը մտնեն անսղողացիք:

Հոռով 27 յունի.

Լեբեքանս սը բոմ (Յոյս Հրոսովմայ) անուն թերթը հրատարակուի սկսաւ: Խմբագիրներն են, Հայր Հիստէնթ, Հիպպի և Յարչուրիք: Ակորունքն է Պատերազմ ընդդէմ Հոռովեան օրէնսդրութեանց:

Վերսայլ 26 յունի.

Պատերազմական Գ. ասեանը Հասարակարգութեան արտաքրկարգի օգնական Պ. Օլիվիէ Բենը բերդի մը մէջ բանտարկութեան դատապարտեց: Պարո և Սիւնտիսիլ:

Խմբագիրները արտօրի դատապարտուեցան:

Հրուսա, որ պատերազմական առնին կողմանէ 10 տարի չղթալակապ բունտարկութեան դատապարտուած էր, այսօր բանտէն փախեր է:

ՆԵՐՔԻՆ

ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՆ

Մէկ քանի տարիներէ հետէ յառաջադիմական բարեփոխումներու և քաղաքական փոփոխութիւն մտայնին մեր ընկերական վիճակին մէջ: Մեր այս փոխակերպութիւնը չը ճանչողներէն չեմք. յառաջադիմութիւնն յայտնի և զգալի է: Ասիլաւ մը հասկցած ըլլաւ համար բաւական է ներկայն անգամ մը անցելոյն հետ բաղդատել, քննել թէ ինչ էր երբեմն մեր ընկերական վիճակը, և ինչ է հիմայ Միայն թէ ասոնց ամենուն մէջ միշտ մէկ բան մը կայ, որ զայն պէտք է իրականացնել: Արդարև մեր տակաւին շատ տկար կողմեր ունինք, որք զմեզ Երոզական ընկերութեանց հետ բաղդատմամբ անհակառակելի կերպով անոնցմէ ստորին վիճակի մը մէջ կը թողնուի: Եւ ահա մեր ընկերական վիճակին նուազ հակառակելի թերութեանց մէջը միայն բռնած: Ի՞նչ մի որ մեր մէջ աակաւին միաբանութեան, համաձայնութեան և համընթացութեան ուղին բոտ բաւականին յառաջ գնացած է: Կառավարութեանը դուրսի շահերը բոտ, և երբեմն զանազան ազգէ եղող հասարակութիւններն մէկըմէկ կը բաժնող ուղին անհետ բնեւ: Պայտոնական և հանդիսաւոր առիթներու մէջ ճանչեց ու վկայեց տէրութեան ընդհանուր քաղաքացեաց իրաւանց հաւասարութիւնը: Եւ զանոնք հրաւիրեց այլ ևս մէկըմէկ մի և նոյն հարկներուց զաւակները նկատել, և գործով ալ ցոյց տուաւ իւր խտտմանց անկեղծութիւնը:

Եւ սակայն Սուլթանին յայտնապէս արտայայտած սոյն միաբանութեան փափաքը՝ տակաւին արձագանք մը չգտաւ ընկերութեան ամեն դասաց մէջ: Չանաքան հասարակութիւններն առանձինն կ'ազդին, իրեն մէկմէկու օտար և իր անգամ ալ իրք թշնամի, Գեւա յոտքան զին հասկցած թէ սղմանութիւնն ու արամտեղծութիւնը, և նոյն իսկ իրենց անձնական օգուտը կը պահանջեն որ իրենց մտանումն ու փրկանքն անհայտեան պաշտպանութեանը վահանին ներքեւ:

Այս անկանոն և անընտան փրկանք, մեծ մասամբ ֆրիստոնեայ ժողովրդեան վրայ Մահաբանակնոց ընդ երկար բանեցումս գերբիւնտութեանը ձգտած յիշատակներէն ու հերքերէն յառաջ եկած է: Ֆրիստոնեայ նկատմամբ Մահաբանակնոց կողմէն շտաբիչ անարգ պաշտպանութիւն մը յարդրեց իրաց նախկին վիճակին և այնպէս բաւական ասան շարունակուեցաւ: Ֆրիստոնեայ կողմէն ալ անհամբերելի և տածանելի ստորնութեան մը խնամքով մեծ տեղի տրուեցաւ:

Յաւելով միանգամայն սոյն հակակիր գզացմանց առիթ տուող գէպերուն վրայ, չափս գոյց չեմք գտնել զարմացու միտարար անցելոյ յիշատակացը թողած անպարտութեան մէկ աւուր մէջ չը կարենալ անհետելը կը տեսնուի: Այսու ամենայնիւ ներկայ նախորդ ժամանակի մը հետ բաղդատելով կը տեսնուի, թէ Մահաբանակնոց և ֆրիստոնեայ մէջ մտաւորութիւնը կատարած իրողութիւն մ'է այ

սօր: Ալ ժամանակին գործն է միութիւնը աակէ աւելի սերտ կերպով անրապարտելը: սոյն պայմանաւոր միւս կողմէն ալ կառավարութիւնը շարունակէ ինչպէս վստահեմք ալ այս մասին, երկու տարերաց մէջ կ'իշխէ հաւասար բունտը և ամէն յաջող առիթի մէջ գործով ապացուցանել և հաստատել իւր բարեւէր դիտումները:

Բայց ամենէն անհասկանալին, նոյն իսկ քրիստոնեայ զանազան հասարակութեանց մէջ մտաւորութեան ու միաբանութեան դադարակն այսպիսի յամբարայլ ընթանան եղած է: Ասոնք պէտք էին փոխադարձաբար միմեանց օգնելու ձեռնառու լինել, մինչդեռ ամենքն ալ ընդհակառակն մէկ մէկու դէմ յայտնի անստահութեան զգացմամբ վստայ կը կենան: Հայը, Յոյնը, Պուլկարը, Հրէայն, ամէնքն ալ բաժնուած ու հեռացած են մէկըմէկէ: Այս հասարակութեանց իւրաքանչիւր իրեն միայն կը վերաբարձէ ամեն արժանիք, և չը ներքեր որ իրմէն դուրս ալ կարենայ լինել (1):

Եւ սակայն խիստ դիւրին էր իրենց ընդ մը նուազ կրիք, քիչ մ'ալ անկողմնակալ օգուտ, ճանաչել ու համոզուիլ թէ սոյն հասարակութիւնը ամեն մէկն ալ անանկ յատկութիւններ ունի, որք թէ պէտք մէկմէկէ տարբեր բայց անուրանալի են: Բաւական է թէ իւր քանիւրն անգամ մը իւր դրբացայն վրայ դարձնէ անխաղաղ կատարած յառաջադիմութիւնը անտեսելու: Ճշմարտութիւնը յարգած ըլլաւ համար, Այս փոխադարձ վեճութիւնը սկզբնաւորութեան կէտ մը կը լինէր իրերը լաւ մը և առողջ կերպով ըմբռնելու, և հետեւաբար բաղձացուած համընթացութիւնն յառաջ ածելու:

Պէտք չէ՝ երբեք կառավարութեան յառաջ կամ պահանջել որ այս սխալ գաղափարներն ուղղուեն: Ընդհանրապէս Այսպիսի փափակ պարագայի մը մէջ մեր միջամտութիւնը աւելի խոչնդոտ մը կ'ըլլար քան թէ օգտակար: Ասի իւրաքանչիւր հասարակութեան ընտրելագոյն և օղջամիտ անձինքն են, որոց կը պատկանի այն պարականութիւնը: Աւելի խոհական մտքերու, իմացականութեան ձիւք անեղոյ, և կիրթ ու գաւաթարկեալ անձանց կը վերաբերի ազգու կերպով աշխատելու գործել զիրենք չընպատու հանրութեան վրայ, հարկաւոր եղած միաբանութիւնը յառաջ բերելու և իրականացնելու համար:

Թող իւրաքանչիւր ոք պաշտօն և պարտաւորութիւնն ստանձնէ իրեն մտերմական և սերտ համաձայնութեան մը համար, արդարութեան և միաբանութեան ոգին պառակտելով, ոչ անոականապէս, այլ իրք և գործականապէս: Եւ ահա այսպիսի բարեւէր անձանց անընդհատ միայն կարելի կ'ըլլայ զանազան հասարակութեանց մէջ տեղի ունեցած յարաբերութեան խորութիւնն բաւանալ ի միջոյ մտանցումով ու սովորեցումով հետզհետէ մտքերը սոյն ուղի և իրաւացի համաձայնութեան խորհրդոյն, որ միանկ ստ, ժողովրդեկը՝ զօրաւոր ու երջանիկ կ'ընայ ընել:

Կա թիւրքի Առ ոյս սա կը յաւելուք մեր կողմանէ թէ, ինչպէս ամեն դանա-

(1) Ներկայ յոյսածը, որուն մէջ գիտողութեան ուսումնական բաւական կեանք կ'ունի, սու ոյսմ տանց մէկ նարանութեան կուգնոր ձգել, ուշուրք և սղմա իրական կերպով զատաղութեան յանձնելով քանոնք:

դան ազգէ հասարակութեանց, նոյն և առաւել ևս բուն մեր Ազգին համար կարի պէտք կայ այս տեսակ խոհուն մտքերու և հաշտասէր սրտերու, նոյն իսկ մեր Ազգը իւր մէջ համաձայնեցնելու միաբանելու համար, վստ զի ցաւելով կ'ընտեք, ամենէն աննշան գիւղի մը ազգային հասարակութեան մէջ առ նուազն մէկ քանի կուսակցութիւններ կը գտնուին, որոց ամենուն ալ նշանաբանը «յաւաղադիմութիւնն բառն է, բայց իրք յետադիմութիւնն և վնաս պատճառելէ ուրիշ բան մը չեն բրած, զի ոչ մէկուն ոչ նպատակը և ոչ միջոցները միւսոյն կը համաձայնի: Ժայրահեղ տղիտութեան արդիւնք, որ նախ քան զամենայն սահ բառնաւ պէտք է լինք ընել, զի առանց ստոր մեր ազգային կացութիւնն ուրիշ բան մը չը կրնար լինիլ, բայց կ'ընէ ինչպէս է իմացողալի վիճակ մը:—

Կայսերական հրամանաւ Առաւորական գործոց և հասարակաց շինութեանց պաշտօնեայ Էտհէմ փաշա առաջին կարգի Օսմանիէի պատուանշանն ստացաւ:

Մոսկովին գործոց պաշտօնեայ Իսրահիմ փաշա առաջին կարգի Մէծիտիէի պատուանշանն ստացաւ:

Գանձուց պաշտօնեայ Եուսուֆ պէյ նոյնպէս առաջին կարգի Մէծիտիէի պատուանշանն ստացաւ:

Սամի փաշա Էրզրումի կուսակալութեան ընդհանուր կառավարիչն և չորրորդ զօրաբանակին հրամանատար (Միւշիթ) նմանապէս առաջին կարգի Մէծիտիէի պատուանշանն ստացաւ:

Ռուսիոյ դեսպան ինկաթիէի գորապետն եւ Պարսկաստանի արտաքրկարգի իրազօր դեսպան Հասան Ալի Խան թիկնապահ զօրապետը երկու շաբթի օր Էրզրումի կառավարիչ Սամի փաշային այցելութիւն մը տուին:

Քիչ մը ետքը Սամի փաշան ալ փոխադարձ այցելութեան զնտոց Ռուսիոյ եւ Պարսից ներկայացուցիչներուն:

Երկու շաբթի կէս օրին Լիւտովի կամը պատիւ ունեցաւ հանդիսաւոր կերպիւ ն. Կ. Վ. Սուլթանէն ընդունուելու և իւր պաշտօնին վերաբերեալ զրոյթիւնները ներկայացնելու: Երկու շաբթի Ն. Կ. Առաքրիոյ—Հոնդարիոյ թագաւոր—կայսրը արտաքրկարգի պաշտօնով մը վինքը իրազօր դեսպան կ'անուաներ Օսմանեան Կ. կառավարութեան քով, Մայրաքաղաքիս Աւստրիոյ—Հոնդարիոյ դեսպանատան ըտրը դործերն իրեն յանձնելով:

Լիւտովի կամը, Գեւապանատան բարը պաշտօնատարաց հետ ընկերացած, արքունական կառքերով Տօլմա—Պահճէի Պալատը գնաց: Մեծ արարողապետ և դեսպանաց ներկայացուցիչ ֆեւալի պէյ զանի Սուլթանին ներկայացոյց, որ տանտախօսութիւն մ'ըրաւ, Օսմանեան Սուլթանին բարեբաւարութեանը և երկարատեւ զահաւակութեանը մասին իւր վեհապետին ունեցած Չեքմ փոփոխութեան անկեղծ համակրական զգացումը յայտնելով, զոր արտաքրկարգի օգնող պաշտօնեայ Սէրվէր փաշա թարգմանելով կը ներկայացնէր Սուլթանին: Ն. Կ. վեհապետութիւնը իրաւիք զօհ հոլութեամբ ընց Աւստրիոյ—Հոնդարիոյ նորընտիր ներկայացուցիչը և բաւ թէ իւր կառավարութեան և Աւստրիոյ—Հոնդարիոյ կայսրութեան մէջ եղած արգարև յարաբերութեան ց այս կրկին հաստատութիւնը կարի

թանկադին իւր մը կը նկատէր: Յայտնեց նաև թէ սոյն երկուց կառավարութեանց մէջ տեղի յարաբերութիւններն սերտ և հաստատուն պահելու մասին նախորդ դեսպան Բրոքէշ կոմսին մատուցած ծառայութիւններն կատարելապէս ծանօթ էին իրեն, հետեւաբար համոզուած իէր թէ Լիւտովի կոմսն ալ միևնոյն ընթացքը պիտի ունենար:

Նորին վեհապետութիւնը վերջացուց խօսքը յայտնելով Լիւտովի կոմսի սխալ խոսքերը և երանակաւ մը, այսպիսի կարևոր պաշտօն մը իրեն յանձնուած տեսնելուն համար, զգացած դժուանակութիւնը եւ երկուց կառավարութեանց մէջ իրեն ընդ երկար միջնորդ մը ըլլալուն համար ունեցած փափաքը:

ՀԵՌԱԳՐԱՆՈՒԿ

ԱՒՍՏԻՍ—ՀՈՆԵՒԱՐԻՍ
Վիլնև 12 փետր
Լրագիրներն միտքան կը դուրսն բերնեցուց տրուած ինքնօրինական անանձնաշնորհութիւնը, որք համաձայն են կայսրութեան շահաց և միութեան: 75-25
Բաժին Աւստ—Օլմ. Պանք. 130
Քամպիո 112

Քարովից 12 փետր.
Սէրվիտի Եկեղեցականաց Ժողով մը տեղի պիտի ունենայ մտաբեր քաղաքի մէջ, Պատրիարքի ընտրութեանը ձեռնարկելու:

ԱՆԳՂԻՍ
Լոնտոն 12 փետր.
Անդրիոյ Ա. Ամերիկայի մէջ ծագած գոտութեանէն յառաջ եկած երկու շաբթի հետզհետէ յառաջիկ կը սկսի, Պ. Պիլմարք միջնորդութիւնը կը հանձն Աւստամայի խնդրոյն մէջ:

ԳՊՂԻՍ
Բարից 12 փետր.
Պ. Ռուէր ահալին մեծամասնութեամբ մը ֆորսիքայի կղզոյն երեսփոխան ընտրուեցաւ:

ԻՏԱԼԻԱ
Հոռով 12 փետր.
Տանկաստանէն եկածներուն համար դրուած քարանձինան վերջած է:

Նարոյի 12 փետր.
Նոյն նաւերէ բաղկացող Ամերիկայի տորպիդ մը մեր նուազանդիստ մտաւ, Եւ Շէրման գորապետին արամադրութեանը ներքեւ գրուեցաւ:

ՍՆՐՂԻԱ
Պէլկրատ 12 փետր.
Երկաթուղեայ շինութեան համար Պ. Հիլլի հետ եղած նախնական պայմանագրութիւնը հրատարակուեցաւ:

Կառավարութիւնը կը հրաւիրէ միանշամայն յիշեալ ձեռնարկութիւնը յանձն առնելու զող ընկերութիւնները, որ մինչև չորս տարի իրենց պայմաններն ինչ որ է ներկայայնեն կառավարութեան:

Յունի. 51 Պապան սղողը 35-18
• • • • • 55-52
• • • • • 60-59
• • • • • 65-14

Ի Լ Ա Ն Ա Յ

ԹԱՏՐՈՆ ՕՍՄԱՆԻՅԷ Ի ԿԵՏԻԿ ՓԱՇԱ 1872 Փետր. 2 Չորեքշաբթի գիշեր ժամ 3

ՊԱՐԵՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՐԻՎՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱԳՈՅ ԿԱՐԳԻ ՆԵՐԿԱՅՈՒՑՈՒՄՆ Ի ՆՊԱՍՏ

Պ. Պ. ՄԱՂԱԿԵԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԵՐԱՍԱՆԱՊԵՏԻ ԹԱՓԱՌԱԿԱՆՆԱՀՐԵԱՅԻ ԱՄԲՈՂՁ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Կրթական թատրոնը թանկագին խաղերով և զարմանալի խաղերով ի հինգ արարս և ուրիշ պատկերներ

Ներդրված է ի սրտից ի սրտի և ուրիշ պատկերներ և ուրիշ պատկերներ

ՍԵՄԵՆՆԻ ՌԱՅՍԵԼԵԱՆ

Ա Ջ Դ Երկու կարևոր և կենսական պատճառք պարտադրած են այս տարի ևս թափառական չընթացն յստակացնել ի նպատակ

Ա. Գեթ տարին անգամ մը զայն ի հանդէս անկողն թէ Հիւրինա կին ծառայութիւնը վարձատրած կըլլանք և թէ պահ մը ճիգով թուրքեան մատնուած ժողովրդեան միտքը ձգտելով կըզուարթանք հեռի միայ այն անդուլ խարդաւաններէն զորս միշտ գործել են վարանիր, մինչև իսկ լուսաւորութեան դարուս մէջ

Բ. Այս տարի ճիգովի մտքով հեռի գործած անիրաւութեանց գեղմ իսկապէս ճակատագրի գերը կատարած ըլլալով գեթ տեսարանի վրայ անոնց տարիք հարուածներգովս և Ռոտէնի գերեզմանին վրայ յատկապէս աւելցուած երկուսոց թամբանականաւը վիրաւոր որսիս միտքարանք մը հայրայթել

Սմանանք նաև յիշել որ իր մատաղ հասակաւ թէ Ռոզի գերին մէջ և թէ իր գերասանուհի կատարեալ յաջողութեամբ պատկերով Ու. Ա. Չապէլ անկողնով Ու. Ա. Գարագաշեանի խաղիս նոր վերջ մ'ու շքեղութիւն մը պիտի աւելցնեն

Պ. ՄԱՂԱԿԵԱՆ

Ա Ռ Ա Կ Ք ԹՅՈՂԱՆՆԻ ՔՈՒՆՈՎԻ ԹԻՆՆ ԳԻՐՍ

Թարգմանեաց աշխարհիկ բարբառ ԳՐԱՐԵՒԷԼ ԵՊԻՍԿՈՍՈՍ ԱՅՈՒՅՆԱՆ

Ինձանուն Ռուս առակախօսին այս բնորդ գործը որոյ ճաշակն արդէն տուած էր աղդիս բանասիրաց Գեր. Գարբիէլ Եպիսկոպոս Արքեպիսկոպոս Նախ վերնակող Բաղամուկին և ապա Մասեաց Աղաւայն և իրածանին մէջ, այս անգամ ամբողջապէս թարգմանելով ի ըրս ընծայած է

Կազմին 6 ֆրանք, կաշակազմ 7 ֆրանք 50 սանթիմ

SUN FIRE OFFICE LONDON

ՍՐԵՆ ՍՏՅՔՐՕՅԵԼԻՍ ԵՄԵԿԸՆ ԻՋԻՆ ՍԵԿՈՒՐՔԱ ԳՈՒՄԱՆԵԱՍՔ

Իշուր գումարանքս, լծորտատ 1710 տէ թէջիլ օրուանու օրուայ, էջ, էջեա, վէ էպիսկոպոսայրէ, Կէր ճինու էմթաա, ֆրայրիքայա ետխօտ ցրասթա տայիրայթար, լի մանրարտա պուրանան կէպիլեր, վէ տէրուներտէքի մայլէր, եպրիմա տա վէ ետխօտ թամիր օրուանագրա պուրանան կէպիլեր վէ զայրիքիմ վէ զայրիքիմ, ետնիքնա գարը սիկուրթա իթմէք, քէ զա գարը վէ գիեան սասթընտա էտէմէք իշին իլան իտէր

ՔԵՐԱԿԱՆ ՆԱՅԵԻ ԳՐՈՎ ԵՒ ՇԻՆ ՈՃՈՎ ՆՈՐ ՏՊԱՐԻՎՈՒԹՅԱՆ ԱՐԱՄԱՆ Պատկերազարդ, գեղա տխր, ընտիր թղթայ վրայ

Advertisement for North British and Mercantile Insurance Company, A.D. 1809, featuring a logo and financial details.

որ կը պարունակէ 36 երեւս

Գին 100 հատի 22 դշ կը ծախուի Ի Դրոտան ֆարիզու Չազմագըրար եօզուչու, ԲԻԷ 6 Ակրեանե խան, վերնայտրի, Թիւ 13

Շատ գնողներու համար բուն գնոյն վրայ դեղջ կ'ըլլայ ըստ քանակութեան

Տ Ա Ր Ե Ր Ք ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ Թարգմանեալ ի Չրանսերէնէ և և Հրատարակեալ ի Նոպատ Անիւնէր Ընկերութեան կը ծախուի ամեն գրաւաճառաց քով ի գին 7 ըլլա

Բարեսէր ընկերութիւնը Տիկին Պայծառ Գասուրեանեանի

Գերասանական գովելի առաւելութեանց և արտնայան աշխատութեանց փոխարէն իրախոսական նուէր մը ըլլալու համար և մանաւանդ թատրոնի յաճախելու պատիւը ընող Արգոյ հասարակութեան վստահելով և սոյն մասին իւր քաջաբերական վարմանը վրայ ապահով, որոշեց Տիկին Պայծառի փառաւոր երեկոյթ մը պատրաստել փետրվար 1 երեքշաբթի գիշեր

Սոյն գիշերուան ներկայացումը պիտի ըլլայ վիթթօր Հիւկոյի յեշտակաց արժանի Անճիլո թատերախաղը, որ մանրամասն խնամով յարգարուած է և թիֆլիզի Հայ աւանիկ ոճով զաւելցու մը, Բարեսէր ընկերութիւնը սոյն երեկոյթին համար հրաւեր կը կարգայ թատերասիրաց որոնք գիտեն արհեստաւորի մը արժանիքն ու կատարելութիւնը յարգելով զայն խըրախոսակ

ՇԻՐԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ ՊՕՂԱՁ ԻՉԻՆԷ ԻՇԼԷՑԷՆ ՎԱՔՈՐԱՐԸՆ ՎԱԳԹՐ ՀԱՐԱԳԵԹԼԵՐԻ 1872 Փետրվոր 1 Սալը Կենսական Իրիպարէն

ԵՆՎՄԻՅԷ ՔԷՕՐԻԹԷ ԻՆԷՆ ՎԱՔՈՐԱՐ ԲՈՒՄԵԻԻ ՎԷ ԱՆԱՅՈՒ ԳՐԵՂԱՐԸ ՊԵՐԼԻԹՏԷ

Table with 2 columns: ԵՆՎՄԻՅԷ (Left) and ԲՈՒՄԵԻԻ ՎԷ ԱՆԱՅՈՒ ԳՐԵՂԱՐԸ ՊԵՐԼԻԹՏԷ (Right). Contains names and amounts.

Ա Ր Ն Ա Վ Ո Ի Տ Ք Է Օ Յ Թ Ա Ր Ի Գ Ի Արնավուտ Գուրուչ, Օրթաք, Պէշիկ

Ա Ր Ն Ա Վ Ո Ի Տ Ք Է Օ Յ Թ Ա Ր Ի Գ Ի Պէշիկ, Պէշիկ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէշիկ, Գուրուչ

Ա Ր Ն Ա Վ Ո Ի Տ Ք Է Օ Յ Թ Ա Ր Ի Գ Ի Պէշիկ, Պէշիկ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէշիկ, Գուրուչ

ԵՆՎՄԻՅԷ ՔԷՕՐԻԹԷՆ ՊՕՂԱՁ ԻՉԻՆԷ ԲՈՒՄԵԻԻ ՎԷ ԱՆԱՅՈՒ ԳՐԵՂԱՐԸ ՊԵՐԼԻԹՏԷ

Table with 2 columns: ԵՆՎՄԻՅԷ (Left) and ԲՈՒՄԵԻԻ ՎԷ ԱՆԱՅՈՒ ԳՐԵՂԱՐԸ ՊԵՐԼԻԹՏԷ (Right). Contains names and amounts.

Ա Ր Ն Ա Վ Ո Ի Տ Ք Է Օ Յ Թ Ա Ր Ի Գ Ի Պէշիկ, Պէշիկ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէշիկ, Գուրուչ

Ա Ր Ն Ա Վ Ո Ի Տ Ք Է Օ Յ Թ Ա Ր Ի Գ Ի Պէշիկ, Պէշիկ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէշիկ, Գուրուչ

Ա Ր Ն Ա Վ Ո Ի Տ Ք Է Օ Յ Թ Ա Ր Ի Գ Ի Պէշիկ, Պէշիկ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէշիկ, Գուրուչ

ՃՈՒՄՆԱ ԿԻՆԷԼԷՐՏԷՆ ՄԱՍՏԱ ՀԱՐԷՄ ՎԷ ՍԱԼԱՇԱՔ ԻՍԿԷԼԷԼԷԻՑԻ ԻՇԼԷՑԷՆ ՎԱՔՈՐԱՐ

Հարմիր խիղիւրտեան Սարաճաղա ուղղութեամբ Հարմիր խիղիւրտեան Սարաճաղա (րազար կիւնըրի սասթ 11 տէ